

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 13

Vydána dne 18. dubna 1967

Cena 60 hal.

OBSAH:

34. Usnesení Národního shromáždění o schválení zákonných opatření předsednictva Národního shromáždění
35. Zákon o opatřeních proti znečišťování ovzduší

34

USNESENÍ

Národního shromáždění

ze dne 5. dubna 1967

o schválení zákonných opatření předsednictva Národního shromáždění

Národní shromáždění Československé socialistické republiky schvaluje
zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění ze dne 12. ledna 1967 č. 1 Sb. o změnách
v organizaci a působnosti některých ústředních orgánů,
zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění ze dne 15. února 1967 č. 13 Sb. o úpravě hos-
podářského zákoníku a některých dalších právních předpisů,
zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění ze dne 9. března 1967 č. 21 Sb. o volbách
komisí lidové kontroly.

Laštovička v. r.

35

ZÁKON

ze dne 7. dubna 1967

o opatřeních proti znečišťování ovzduší

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

Znečišťování ovzduší

(1) Znečišťováním ovzduší ve smyslu tohoto zákona se rozumí jeho znečišťování nad přípustnou míru stanovenou v příloze k tomuto zákonu nebo zhoršování jeho čistoty způsobem uvedeným v § 2 odst. 3 písm. a) a b).

(2) Znečišťovatelem ovzduší je každá organizace, která znečišťuje ovzduší způsobem uvedeným v předchozím odstavci.

Poplatky za znečišťování ovzduší

§ 2

(1) Znečišťovatelé jsou povinni platit roční poplatky za znečišťování ovzduší.

(2) Poplatek pozůstává ze základního poplatku a přírážky.

(3) Základní poplatek se stanoví

- a) při spalování tuhých paliv u parních trakcí na vlečkách v lomech a povrchových dolech, při posunu na nádražích a ve výtopnách, v nichž nejsou odváděny spaliny komínem, částkou 10 Kčs za 1 tunu spotřebovaného paliva,
- b) u hořících nebo zapařených částí uhelných dolů a lomů nebo skládek a výsypek roční částkou 50 Kčs za 1 m² hořící plochy nebo za 1 m³ zapařeného objemu; výměra nebo objem se stanoví z váženého průměru výsledků měření prováděných během roku,
- c) v ostatních případech částkou odpovídající ročním nákladům spojeným s řádným provozem a údržbou potřebného zařízení, popřípadě ročním nákladům na jinou činnost, snižující znečišťování ovzduší na přípustnou míru,

d) pokud by nebylo možno do jednoho roku od účinnosti tohoto zákona nebo do jednoho roku od vzniku znečištění zjistit náklady podle písm. c) bez neúměrných potíží, roční částkou 100 Kčs za každých 1000 kg jednotlivých škodlivin převyšujících přípustný úlet, uvedený v příloze k tomuto zákonu.

(4) K základním poplatkům se připočítává přírážka podle oblastí, v nichž je ovzduší znečišťováno. Přírážka se stanoví pro:

a) vnitřní lázeňská území	100 %
b) ostatní lázeňská, rekreační a chráněná území	80 %
c) území sídlišť	60 %
d) území vymezená pro průmyslovou činnost	20 %
e) ostatní území	40 %

Vymezení jednotlivých oblastí stanoví na návrh orgánů hygienické služby orgán územního plánování. Je-li ovzduší znečišťováno v několika oblastech, stanoví se přírážka podle oblasti nejvíce znečišťované.

§ 3

(1) Poplatky se neplatí v případech, kdy

- a) dochází k exhalacím při provozu parní trakce a při provozu motorových vozidel,
- b) dochází k exhalacím při spalování množství paliva, které nepřevyšuje ani 200 kg za hodinu, ani 200 tun za rok,
- c) množství škodlivin vypouštěných do ovzduší nepřesahuje hodnoty uvedené v příloze k tomuto zákonu,
- d) zamezení, popřípadě zmenšení znečišťování alespoň na přípustnou míru není dosud technicky řešitelné.

(2) Ustanovení předchozího odstavce se netýká případů uvedených v § 2 odst. 3 písm. a) a b).

Pokuty

§ 4

(1) Znečišťovatelé jsou povinni platit vedle poplatků ještě pokutu, jestliže

- a) neprovedli včas nebo vůbec opatření uložená Státní technickou inspekcí ochrany ovzduší (§ 13 odst. 2 písm. c), popřípadě orgány hygienické služby k ochraně ovzduší,
- b) nedbají o řádnou údržbu, obsluhu a bezporuchový provoz zařízení sloužících k omezení znečišťování ovzduší, včetně složišť zachycených exhalátů, podle provozních řádů.

(2) Pokuty jsou povinny platit i organizace, které poplatku nepodléhají, poruší-li povinnosti uvedené v předchozím odstavci.

§ 5

(1) Ukládá-li se pokuta z důvodů uvedených v § 4 odst. 1 poprvé, stanoví se nejméně částkou o polovinu vyšší než jedna dvanáctina ročního poplatku stanoveného podle § 2, nejvýše však částkou o polovinu vyšší než tento roční poplatek.

(2) Znečišťovatelům, jimž byla už pokuta uložena a kteří neprovedou opatření uvedená v § 4 odst. 1 písm. a) ani v nově stanovené lhůtě, nebo opětovně zanedbají povinnosti uvedené v § 4 odst. 1 písm. b), uloží se pokuta až do výše dvojnásobného ročního poplatku.

(3) Organizacím uvedeným v § 4 odst. 2 se uloží pokuta od 5 000 Kčs do 1 miliónu Kčs.

§ 6

(1) Pokud se ukládá podle § 4 pokuta, uloží se zároveň pracovníkům organizací, kteří zavinili porušení povinností uvedených v § 4 odst. 1 písm. a) a b) pokuta ve výši od 100 do 5 000 Kčs, nejde-li o trestný čin.

(2) Byla-li uložena pokuta podle předchozího odstavce, nelze již uložit pokutu podle jiných předpisů.

Rízení o poplatcích a pokutách

§ 7

Poplatky a pokuty ukládají okresní národní výbory, popřípadě jimi pověřené městské národní výbory, v jejichž obvodu je zdroj znečišťování.

§ 8

(1) Znečišťovatelé jsou povinni oznámit každoročně bez vyzvání do 15. února příslušnému národnímu výboru údaje nutné pro stanovení poplatků podle skutečností uplynulého roku, včetně výpočtu poplatků, bez ohledu na to, zda po přezkoušení údajů budou poplatkům podléhat; zároveň jsou povinni předložit potřebné technickoekonomické podklady pro určení výše poplatků podle § 2 odst. 3.

(2) Skutečnosti zakládající vznik nebo odůvodňující změny výše poplatků, které vznikly v běžném kalendářním roce, jsou znečišťovatelé povinni oznámovat do 15 dnů jako podklad pro vydání nového nebo změnu původního rozhodnutí podle § 7.

(3) Nedodrží-li znečišťovatelé lhůty podle odstavců 1 a 2, jsou povinni zaplatit za každý den prodlení penále ve výši jednoho promile poplatků stanovených podle § 2. Znečišťovatelé, kteří poplatku jinak nepodléhají (§ 3 odst. 1), jsou povinni zaplatit v těchto případech penále ve výši 1000 Kčs za každý den prodlení, nejvýše však 50 000 Kčs.

Placení poplatků a pokut a jejich splatnost

§ 9

(1) Placením poplatků a pokut nesmí být ovlivňována cena výrobků a služeb.

(2) Poplatky i pokuty se platí národnímu výboru příslušnému podle § 7.

§ 10

(1) Znečišťovatelé jsou povinni platit poplatek podle vlastního výpočtu ve čtvrtletních splátkách zálohově vždy do 15 dnů po uplynutí kalendářního čtvrtletí.

(2) Splátky podle předchozího odstavce již zaplacené se zúčtují se splátkami odpovídajícími rozhodnutí o uložení poplatku (§ 7) do 15 dnů po jeho doručení. Podle tohoto rozhodnutí se také upravují další čtvrtletní splátky až do nového hlášení podle § 8 odst. 1, popřípadě 2.

(3) Pokuty jsou splatné do 15 dnů po doručení rozhodnutí podle § 7.

(4) Znečišťovatelé, popřípadě pracovníci (§ 6 odst. 1), jsou povinni zaplatit za každý den prodlení penále ve výši jednoho promile z nezaplacené částky.

§ 11

Výnos poplatků, pokut a penále

(1) Část výnosu poplatků ve výši 60 % a celý výnos pokut je neplánovaným příjmem místních a

městských národních výborů, jejichž obvod je postižen škodlivými následky znečišťování ovzduší. Vznikají-li škodlivé následky též v obvodech jiných národních výborů než těch, které poplatky, popřípadě pokuty nebo penále uložily, rozdělí se jim výnos v poměru, v jakém jsou postiženy. Výnos rozdělují národní výbory nejbližší vyššího stupně. Zasahuje-li znečištění ovzduší do dvou nebo více krajů, dohodnou se o způsobu rozdělení výnosu zúčastněné krajské národní výbory.

(2) Část výnosu poplatků ve výši 40 % odvádějí národní výbory čtvrtletně nejpozději do 30 dnů po uplynutí předcházejícího čtvrtletí ministerstvu lesního a vodního hospodářství, které ji použije k předcházení škodlivých následků znečišťování ovzduší, k jejich odstraňování a zmírňování.

§ 12

Působnost ministerstva lesního a vodního hospodářství

(1) Ministerstvo lesního a vodního hospodářství

- a) vypracovává návrhy technickoekonomických koncepcí a jiná souborná technickoekonomická opatření k ochraně ovzduší a dozírá, jak ústřední orgány a organizace tato opatření zabezpečují,
- b) vyjadřuje se k projektové dokumentaci investic schvalovaných Státní komisí pro techniku, které mohou výrazně ovlivnit čistotu ovzduší,
- c) může stanovit závazný způsob měření úletu škodlivin,
- d) zabezpečuje vědecký a technický výzkum v oblasti čistoty ovzduší a sleduje rozvoj technických zařízení, směřujících proti znečišťování ovzduší.

(2) Působnost Slovenské národní rady a jejích orgánů při plnění úkolů vyplývajících z tohoto zákona upraví zákon Slovenské národní rady.

§ 13

Státní technická inspekce ochrany ovzduší

(1) Zřizuje se Státní technická inspekce ochrany ovzduší při ministerstvu lesního a vodního hospodářství jako kontrolní orgán s celostátní působností. Podrobnosti o její organizaci stanoví ministr lesního a vodního hospodářství.

(2) Státní technická inspekce ochrany ovzduší

- a) kontroluje zařízení na ochranu čistoty ovzduší, dodržování termínů výstavby těchto zařízení a jejich uvádění do provozu, jakož i zajištění

ochrany ovzduší v projektové dokumentaci investic,

- b) kontroluje množství úletů škodlivin,
- c) pomáhá organizacím při řešení technických otázek v souvislosti s ochranou čistoty ovzduší a ukládá organizacím po projednání s příslušnými orgány hygienické služby provést technická nebo obdobná opatření, jež zamezí, popřípadě zmírní znečišťování ovzduší,
- d) pomáhá národním výborům po stránce odborné technické při vyměřování poplatků, zejména při přezkušování údajů znečišťovatelů (§ 8) a při ukládání pokut,
- e) dává národním výborům podněty k ukládání pokut.

(3) Státní technická inspekce ochrany ovzduší spolupracuje s orgány hygienické služby při plnění úkolů podle zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, v oblasti ochrany čistoty ovzduší. Při vydávání závazných posudků podle § 4 zákona č. 20/1966 Sb. postupují orgány hygienické služby v oblasti čistoty ovzduší v součinnosti se Státní technickou inspekcí ochrany ovzduší.

(4) Orgány Státní technické inspekce ochrany ovzduší jsou oprávněny při plnění svých úkolů vstupovat do závodů, zařízení a objektů, provádět pozorování a měření k zjištění stavu čistoty ovzduší a požadovat potřebné doklady a údaje.

Ustanovení přechodná, společná a závěrečná

§ 14

Lhůta pro první oznámení podle § 8 odst. 1 se stanoví do 31. července 1967.

§ 15

(1) Poplatky za znečišťování ovzduší budou placeny v prvním roce po nabytí účinnosti zákona ve výši 50 % a ve druhém roce ve výši 75 % částek stanovených podle § 2.

(2) Znečišťovatelům, kteří k 1. květnu 1967 již mají ve výstavbě potřebná zařízení pro ochranu čistoty ovzduší, nebo kteří zahájí výstavbu nejpozději do 30. dubna 1969 a dokončí ji ve lhůtě dohodnuté se Státní technickou inspekcí ochrany ovzduší, se poskytne sleva z poplatků snížených podle předchozího odstavce, a to tak, že u výstavby zahájené do 30. dubna 1968 budou poplatky placeny ve výši 25 % a u výstavby zahájené do 30. dubna 1969 ve výši 37,5 % poplatků podle § 2 až do uvedení zařízení do provozu. Jestliže dohodnutá lhůta uvedení zařízení do provozu nebude dodržena, doplatí znečišťovatelé poplatky na výši

podle předchozího odstavce a za léta 1969 a další na výši podle § 2.

§ 16

Vláda může měnit přípustnou míru znečištění ovzduší uvedenou v příloze tohoto zákona.

§ 17

Povinnost k náhradě škody podle jiných předpisů*) není tímto zákonem dotčena.

§ 18

(1) Tímto zákonem nejsou dotčena ustanovení zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

(2) Zrušuje se vyhláška ministerstva financí č. 178/1960 Sb., o opatřeních na ochranu čistoty ovzduší.

§ 19

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. května 1967.

Novotný v. r.

Lenárt v. r.

Laštovička v. r.

*) Zejména hospodářský zákoník č. 109/1964 Sb., občanský zákoník č. 40/1964 Sb., zákoník práce č. 65/1965 Sb., vládní vyhláška č. 40/1963 Sb., o náhradě škod způsobených exhalacemi socialistickým zemědělským a lesním organizacím.

Příloha k zákonu č. 35/1967 Sb.

A. Přípustná míra znečišťování ovzduší při spalování paliv (§ 1) a podklad pro výpočet poplatků podle § 2 odst. 3 písm. d)

Výška komínu ¹⁾ (m)	Přípustný úlet (kg/h)		
	Popílek	SO ₂	Ostatní škodliviny ²⁾
7	2,5	2	4 k max ³⁾ , ⁴⁾
8	3	2,3	4,6 k max
10	4	3,2	6,4 k max
12	5	4,2	8,4 k max
14	7	5,3	10,6 k max
16	9	6,8	13,6 k max
18	11,4	8,4	16,8 k max
20	14	10	20,0 k max
25	21	13,5	27,0 k max
30	31	22,5	45,0 k max
35	42	32,5	65,0 k max
40	55	46	92,0 k max
45	70	60	120,0 k max
50	84	82,5	165,0 k max
55	110	100	200,0 k max
60	130	122	245,0 k max
65	160	145	290,0 k max
70	192	170	340,0 k max
75	225	195	390,0 k max
80	260	227	455,0 k max
85	290	257	514,0 k max
90	325	295	590,0 k max
95	360	335	670,0 k max
100	400	375	750,0 k max
110	490	900	930,0 k max
120	580	1425	1130,0 k max
130	675	1950	1340,0 k max
140	785	2475	1560,0 k max
150	900	3000	1790,0 k max
160	1010	3555	2060,0 k max
170	1130	4110	2320,0 k max
180	1270	4665	2600,0 k max
190	1400	5220	2890,0 k max
200	1550	5779	3200,0 k max
220	1820	6355	3840,0 k max
240	2110	6930	4500,0 k max
260	2400	7510	5160,0 k max
280	2700	8085	5820,0 k max
300	3000	8665	6500,0 k max

¹⁾ Jsou-li škodliviny vypouštěny dvěma nebo více komíny stojícími na ploše kruhu o průměru 1 km, považují se komíny téhož podniku za jeden komín. Při různé výšce komínů stanoví způsob výpočtu ministerstvo lesního a vodního hospodářství v pracovní instrukci.

²⁾ Ostatními škodlivinami se rozumí škodliviny uvedené v části E přílohy.

³⁾ k max je nejvýše přípustná okamžitá koncentrace podle směrnic ministerstev zdravotnictví a zemědělství, lesního a vodního hospodářství poř. č. 24/1960 sbírky Hygienické předpisy, o nejvyšších přípustných koncentracích škodlivin v ovzduší.

⁴⁾ Jsou-li škodliviny vypouštěny po dobu kratší než 1 hodinu, vypočtou se hodnoty přípustných úletů úměrným snížením.

**B. Přípustná míra znečišťování ovzduší při technologických výrobních procesech
a podklad pro výpočet poplatků podle § 2 odst. 3 písm. d)**

Přípustná míra znečišťování ovzduší při technologických výrobních procesech se řídí podle části A přílohy použitím hodnot přípustných úletů pro ostatní škodliviny.

C. Přípustná míra znečišťování ovzduší tuhými látkami při výrobě slínku, cementu a vápna

Celková produkce (t/h)	Přípustný úlet (kg/h) při předpokládané výšce komínu (70 ± 10) m ¹)
25	120
50	160
100	250
150	270

¹) Při podstatněj: odlišné výšce komínů stanoví přípustné úlety ministerstvo lesního a vodního hospodářství ve spolupráci s hlavním hygienikem ČSSR.

D. Vzorec pro výpočet poplatků podle § 2 odst. 3 písm. d)

Poplatek s použitím hodnot úletů se vypočte podle vzorce

$$P = (e - e_p) \cdot h \cdot 0,10 + p,$$

kde značí P	roční poplatek v Kčs,
e	skutečné množství vypouštěné škodliviny v kg/h, ¹)
e _p	přípustné množství vypouštěné škodliviny v kg/h,
h	počet provozních hodin za rok,
0,10	roční výši poplatku za 1 kg vypouštěných škodlivin nad přípustnou míru [§ 2 odst. 3 písm. d)] v Kčs,
p	přirážku podle § 2 odst. 4.

¹) Skutečný úlet v kg/h se vypočte dělením skutečného úletu škodlivin v kg/rok počtem provozních hodin. U zdrojů znečištění s měnícím se výkonem stanoví způsob výpočtu poplatků ministerstvo lesního a vodního hospodářství.

E. Hranice množství vypouštěných škodlivin, od něhož počíná povinnost oznámení podle § 8 odst. 1¹⁾

Škodlivina ²⁾	Přípustné množství (kg/h) ³⁾
Prach (max. 20 % Si)	5,0
Kysličník uhelnatý	60,0
Kysličníky dusíku (jako NO ₂)	3,0
Chlór	1,0
Sirovodík	0,08
Olovo (kromě tetraalkylolova)	0,007
Sírouhlík	0,3
Arzén (anorganické sloučeniny kromě AsH ₃)	0,03
Fluór (anorganické sloučeniny plynné)	0,3
Saze (amorfní C)	1,5
Formaldehyd	0,5
Fenol	3,0
Rtuť kovová	0,003
Mangan (jako MnO ₂)	0,1
Kyselina sírová	vyjádřeno v H ⁺ iontech 0,1
Kyselina dusičná	vyjádřeno v H ⁺ iontech 0,1
Kyselina chlorovodíková	vyjádřeno v H ⁺ iontech 0,1
Akrolein	3,0
Amoniak	3,0
Benzen	24,0

1) Při úletech menších než toto množství se poplatky neplatí (§ 3 odst. 1 písm. c)).

2) Hodnoty pro škodliviny, které nejsou v tabulce uvedeny, budou stanoveny hlavním hygienikem ČSSR ve spolupráci s ministerstvem zemědělství a ministerstvem lesního a vodního hospodářství.

3) Jsou-li škodliviny vypouštěny po dobu kratší než 1 hodinu, vypočtou se hodnoty přípustných množství úměrným snížením.